

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobců: **a) FARMA Bolka Polívky, spol. s r. o.,** se sídlem 602 00 Brno, Údolní 222/5, **b) Mgr. B. P.,** oba zastoupeni Mgr. Jindřichem Vítkem, advokátem se sídlem 120 00 Praha 2, Nad Petruskou 1 proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví,** se sídlem 160 68 Praha 6, Antonína Čermáka 2a, za účasti osob zúčastněných na řízení: **1) T. H., 2) Valašské Království s. r. o.,** se sídlem ve Frenštátu pod Radhoštěm, Dolní 494, oba zastoupeni Mgr. Miroslavem Burgetem, advokátem se sídlem 796 01 Prostějov, nám. T. G. Masaryka 11, proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 20. 3. 2008, čj. O-137500, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osob zúčastněných na řízení proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2010, čj. 8 Ca 216/2008 – 57,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2010, čj. 8 Ca 216/2008 - 57, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Žaloba podaná žalobcem b) **se odmítá.**

Odůvodnění:

I.
Dosavadní průběh řízení

[1] Návrhem z 23. 11. 2005 se žalobce a) domáhal u žalovaného, aby prohlásil za neplatnou slovní ochrannou známku „VALASKÉ KRÁLOVSTVJE“ zapsanou dne 19. 4. 2000 (s právem přednosti od 5. 11. 1998) pod č. 223931 ve prospěch T. H., jejíž zápisná ochrana se vztahovala na výrobky a služby uvedené ve známkových třídách 16, 39 a 41. Žalobce a) v návrhu tvrdil, že jeho jedinému společníkovi, tj. žalobci b), výhradně přísluší autorské právo k fantazijnímu označení „Valašské království“, kterého užíval při své umělecké činnosti již od roku 1993, a prostřednictvím žalobce a) ji využíval i komerčně: z toho důvodu neměla být ochranná známka ve prospěch T. H. vůbec zapsána.

[2] Žalovaný se zabýval tím, zda byl žalobce a) oprávněn podat návrh na prohlášení ochranné známky za neplatnou. Uvážil, že osoba oprávněná k podání takového návrhu odůvodněného zásahem do autorského práva musí doložit, že jí toto (autorské) právo svědčí, musí označit autorské dílo, jehož ochrany se domáhá a musí uvést, jak může toto dílo být užíváním napadené ochranné známky dotčeno. Žalobce a) tímto testem podle žalovaného neprošel, neboť jako právnické osobě mu nemohlo svědčit autorské právo samo o sobě a žalobce a) ani netvrdil, že by byl oprávněn autorské dílo užívat na základě smlouvy. Přestože tedy žalovaný dospěl k závěru, že žalobce a) nemá aktivní legitimaci k podání návrhu, posoudil návrh i věcně, tedy, zda mohlo dojít užíváním předmětné ochranné známky k dotčení autorského práva k dílu „Valašské království“, resp. „Valašský král“.

[3] Dospěl k závěru, že nikoliv, neboť se vůbec o autorské dílo nejednalo. Vyložil, že pojmovým znakem autorského díla je individuální a jedinečný výtvor osobnosti autora. Žádné z posuzovaných označení však tyto prvky nezahrnuje, neboť jejich první část „valašský“ je odvozena od zeměpisného názvu historického regionu při hranici se Slovenskou republikou, tedy Valašska, a druhá část „království, král“ jsou slova běžné slovní zásoby s všeobecně známými významy. Spojením těchto částí, tedy obecného názvu regionu a výrazu pro státní útvar, resp. panovníka, nevzniklo označení jedinečné, odrážející individualitu a osobnost autora díla, autorské dílo jako výsledek individuální tvůrčí činnosti autora tedy vůbec nevzniklo.

[4] Předmětem ochrany poskytované autorským zákonem (jak zákonem č. 121/2000 Sb., tak i č. 35/1965 Sb., účinného v době vzniku zkoumaného označení) jsou díla literární, vědecká a umělecká, která jsou výsledkem tvůrčí činnosti autora a která jsou vyjádřena v objektivní, tj. smysly vnímatelné podobě. Této ochraně proto mohla podléhat dramatická činnost fyzické osoby – B. P., nikoli jím používané slovní spojení.

[5] K tvrzenému autorství „idey Valašského království“ žalovaný uvedl, že autorským dílem nemůže být „idea“ sama o sobě, tedy pouhá myšlenka, námět, princip apod. Žalovaný proto seznal návrh věcně neopodstatněný.

[6] K rozkladu žalobce a) přezkoumal uvedené rozhodnutí předseda žalovaného; rozklad zamítl a rozhodnutí prvního stupně potvrdil.

[7] Stejně jako v řízení v prvním stupni přezkoumal žalovaný podání žalobce a) věcně, ačkoliv měl za to, že neměl aktivní legitimaci, neboť mu nenáleželo autorské právo k tvrzenému dílu; za postačující však žalovaný seznal, že jediným společníkem a jedním z jednatelů je fyzická osoba, o níž žalobce a) tvrdil, že je autorem díla, jehož ochrany se domáhal. Za této procesní situace žalovaný *„usoudil, že pokud by návrh byl shledán oprávněným, bylo by možno nedostatek aktivní legitimace zhojit*“.

[8] Návrh však shledal nedůvodný, neboť setrval na právním výkladu, podle něhož sousloví „Valašské království“ či „Valašský král“ nepožívají autorskoprávní ochrany. Zdůraznil, že předmětem takové ochrany nemůže být myšlenkový obsah sám o sobě, nýbrž jeho tvůrčí ztvárnění v objektivně vnímatelné podobě. Z žalobcem a) předloženého důkazu – nosiče DVD se záznamem představení žalobce b) z roku 1993 nazvaného Manéž Bolka Polívky žalovaný zjistil, že v uvedeném představení žalobce b) ztvárnil jedinečným a neopakovatelným způsobem námět Valašského krále a vyložil, že ochrany autorského díla požívá scénář pořadu a herecký výkon; námět scénky „korunovace krále“ však součástí této ochrany nebyl.

[9] Proti citovanému rozhodnutí podal žalobu žalobce a) a dále i žalobce b). Městský soud v Praze, aniž by zkoumal procesní legitimaci obou žalobců, zrušil obě citovaná rozhodnutí správního orgánu a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[10] Městský soud obsáhle citoval z rozsudku Nejvyššího soudu z 28. 5. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1345/2009, kterým byl k dovolání žalobců a) a b) zrušen rozsudek Vrchního soudu v Olomouci. V uvedené věci se žalobci a) a b) mimo jiné domáhali určení, že (také nyní) zkoumaná ochranná známka zasahovala do autorských práv žalobce b) a byla nedovoleným soutěžním jednáním ve vztahu k žalobcům a) a b). Nejvyšší soud nepřisvědčil dovolatelům [žalobcům a) a b)] ohledně tvrzeného zásahu do autorského práva žalobce b): pouhé spojení slov „valašské“ a „království“ nebylo předmětem autorskoprávní ochrany, neboť žádné z těchto slov samostatně, ani ve vzájemném spojení, nebylo výsledkem tvůrčí činnosti žalobce b); předmětem ochrany proto bylo až následné tvůrčí ztvárnění scénky v pořadu Manéž Bolka Polívky. Městský soud s odkazem na citovaný právní názor Nejvyššího soudu shledal nedůvodnou žalobní námitku zásahu do autorského práva žalobce b).

[11] Městský soud také nepřisvědčil námitce, že se žalovaný nezabýval v nyní zkoumaném správním řízení nedostatkem dobré víry přihlašovatele v době podání návrhu na zápis ochranné známky; soud zdůraznil, že tato námitka nebyla ve správním řízení vznesena, nebylo možno tedy žalovanému vytýkat, že se okolnostmi existence či neexistence dobré víry nezabýval.

[12] Městský soud však shledal důvodnou námitku, že se žalovaný nezabýval námitkou klamavosti ochranné známky vůči veřejnosti. Podle § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, se do rejstříku nezapíše označení, které by mohlo klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobku nebo služby. Ačkoliv žalobce a) v návrhu z 23. 11. 2005 toto ustanovení necitoval, ani na něj výslovně nepoukázal, podle městského soudu z obsahu návrhu vyplynulo, že klamavost ochranné známky žalobce a) namítal.

[13] Rozhodnutí o rozkladu soud vytkl, že se žalovaný nevypořádal s námitkou, že „*prvoinstanční rozhodnutí nebylo vydáno na podkladě skutečného zjištění stavu věci a je z hlediska věcného, časového i historického nevyvážené ve prospěch stávajícího vyznačeného majitele slovní ochranné známky*“. Podle městského soudu žalobce a) v

rozkladu „*znovu apeloval všeobecnou známostí fiktivního monarchistického státního útvaru „Valašské království“ a jeho „Valašského krále“ budovanou prakticky od roku 1993 dlouhodobými uměleckými popularizačními aktivitami Mgr. B. P.*“. Městský soud uvedl, že tím, že se žalovaný s touto námitkou (znovu) nevypořádal, a zatížil svá rozhodnutí nepřezkoumatelností.

II.
Kasační stížnost

[14] Proti citovanému rozsudku byly podány samostatně dvě kasační stížnosti; v obou stěžovatelé navrhli rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný (dále také „stěžovatel I“) opřel svou kasační stížnost o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť tvrdil, že rozsudek byl nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů a pro vadu řízení spočívající v tom, že závěry soudu neměly oporu ve správním spise, tj. v návrhu žalobce a) z 23. 11. 2005. Žalovaný namítl, že námitka klamavosti ochranné známky byla rovněž (stejně jako námitka nedostatku dobré víry) uplatněna poprvé až v žalobě. Městský soud podle stěžovatele nikterak neupřesnil, z kterých tvrzení žalobce a) měl žalovaný tuto námitku dovodit.

[16] Podle žalovaného vymezil žalobce a) předmět řízení v návrhu z 23. 11. 2005 (žalovanému doručen 25. 11. 2005), tak, že se domáhal prohlášení ochranné známky č. 223931 za neplatnou v celém rozsahu zápisu, a to „*ve smyslu § 34 odst. 1, jakož i s přihlédnutím k § 7 odst. 1 písm. i) zákona o ochranných známkách*“. Nejen z formálního označení, ale také z obsahu podání bylo dle žalovaného zřejmé, že žalobce a) spatřoval neplatnost ochranné známky v rozporu s autorským právem žalobce b). Ze stejného důvodu podal žalobce a) již dříve návrh na výmaz ochranné známky na základě § 26 odst. 1 zákona č. 137/1995 Sb. Argumentace žalobce a) se pohybovala v rovině soukromého práva, tj. autorského práva žalobce b), nesměřovala tedy ke klamavosti ve smyslu § 4 odst. 1 písm. g) zákona o ochranných známkách. Podle § 34 zákona o ochranných známkách a k němu vydaného prováděcího předpisu byl žalobce a) jako navrhovatel povinen svůj návrh náležitě zdůvodnit; žalovaný pak nebyl oprávněn domýšlet za něj důvody návrhu, které explicitně neformuloval. Také sám žalobce a) nenamítal v rozkladu, že by se žalovaný v prvním stupni řízení nezabýval některou z námitek, tedy ani námitkou klamavosti, ale soustředil se pouze na polemiku se závěry ohledně zásahu do autorských práv. Citované ustanovení klade břemeno tvrzení a břemeno důkazní na navrhovatele. Pokud by žalobce a) namítal klamavost ochranné známky, musel by v návrhu uvést, v čem konkrétně klamavost spatřuje ve vztahu k výrobkům a službám, pro něž byla ochranná známka zaregistrována. Žalovaný zdůraznil, že za žalobce a) podal návrh patentový zástupce, tedy kvalifikovaný odborník, znalý řízení o ochranných známkách a nutného obsahu návrhů v těchto věcech. Žalovaný namítl, že pokud by postupoval podle závěru městského soudu, porušil by tím dispoziční oprávnění navrhovatele.

[17] Konečně také žalovaný namítl, že městský soud měl odmítnout žalobu žalobce b), neboť ten nebyl účastníkem správního řízení. Žalobce b) se nedomáhal postavení účastníka správního řízení, a to v řízení o rozkladu, toto postavení mu také nepřiznal žalovaný; toliko hodnotil, zda tento jednatel a jediný společník žalobce a) má autorská práva k tvrzenému dílu.

[18] Druhou kasační stížnost podal společně T. H. (majitel ochranné známky) a Valašské Království s. r. o., s nimiž jednal městský soud jako s osobami zúčastněnými na řízení (dále také „stěžovatelé II").

[19] Především namítli zmatečnost řízení před soudem [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], neboť podle nich chyběly podmínky řízení: žalobce b) nebyl aktivně legitimován k podání žaloby, neboť nesplňoval podmínky § 65 odst. 1 ani 2 s. ř. s., mimo jiné proto, že se napadeným rozhodnutím nezakládala, neměnila, nerušila ani závazně neurčovala jeho práva nebo povinnosti, pouze jím byla ponechána v platnosti registrovaná ochranná známka.

[20] Dále stěžovatelé II namítli nepřezkoumatelnost rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Městský soud podle nich nezdůvodnil, proč se měl žalovaný zabývat námitkou klamavosti, když ta z návrhu žalobce a) vůbec nevyplývala. Pokud soud na tuto námitku usuzoval z tvrzení, že žalobce b) byl autorem „Valašského království", které je proto veřejností spojováno s jeho profesní tvorbou, považovali to stěžovatelé II za nesprávné. Jednak z tohoto tvrzení nelze usuzovat na to, že má automaticky jít o klamání veřejnosti, jednak na toto tvrzení žalovaný dostatečně odpověděl tím, že vyložil, že tzv. Valašské království nebylo autorským dílem; tyto závěry potvrdil i městský soud. Při neexistenci tvrzených autorských práv tedy nelze hovořit ani o předmětu údajné klamavosti. Úvaha městského soudu byla proto dle stěžovatelů II zřejmě opřena také o nesprávné právní posouzení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

[21] Podle stěžovatelů II byl rozsudek nepřezkoumatelný také z důvodu nesrozumitelnosti: z vymezení druhé námitky, jíž se podle soudu žalovaný údajně nezabýval, není vůbec jasné, o jakou námitku mělo jít.

[22] V doplnění kasační stížnosti stěžovatelé II předložili rozsudek Vrchního soudu v Olomouci z 19. 10. 2010, čj. 7 Cmo 116/2008 - 408, kterým soud znovu (poté, co byl jeho původní rozsudek zrušen Nejvyšším soudem rozhodnutím shora citovaným) rozhodl ve sporu z nekalé soutěže a o ochraně autorských práv v neprospěch žalobců a) a b). Stěžovatelé II zdůraznili, že otázka tvrzeného porušování autorských práv byla civilními soudy rozhodována konzistentně ve prospěch stěžovatelů II již dlouhodobě, tj. od rozhodnutí soudu první instance. Poukázali také na závěry odvolacího soudu stran oprávněnosti užívání ochranné známky: vrchní soud zhodnotil, že se stěžovatelé II užíváním ochranné známky „Valaské královstvje" ani označováním svých služeb souslovím „Valašské království" nebo „Valašský král" nedopouštěli vůči žalobcům a) a b)

nekalosoutěžního chování. Podle stěžovatelů II by soudy měly právo vykládat jednotně a neměly by postupovat v obdobných věcech různě; proto ani v případě, že by žalobce a) ve svém návrhu z 23. 11. 2005 uplatnil námitku klamavosti ochranné známky, jak ovšem neučinil, nebylo by možno mu přisvědčit, neboť civilní soudy dospěly k závěru, že ochranná známka byla užívána po právu.

[23] Žalobci a) a b) se ke kasačním stížnostem ani v prodloužené lhůtě nevyjádřili.

III.
Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[24] Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněného důvodu a dospěl k závěru, že je důvodná.

[25] Nejprve se kasační soud musel vypořádat s otázkou účastenství v řízení, resp. s aktivní a pasivní procesní legitimací účastníků a osob na řízení zúčastněných.

[26] Problém nevznikl u stěžovatele I, neboť byl správním orgánem, který ve věci rozhodoval a tedy i žalovaným.

[27] Soud se zabýval procesní legitimací k podání kasační stížnosti stěžovatelů II. Podle § 102 s. ř. s. může podat kasační stížnost proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení. S oběma stěžovateli II městský soud jednal jako s osobami zúčastněnými na řízení. Zbývá tedy posoudit, zda městský soud postupoval správně. Osobami zúčastněnými na řízení jsou podle § 34 odst. 1 s. ř. s. *„osoby, které byly přímo dotčeny ve svých právech a povinnostech vydáním napadeného (správního) rozhodnutí nebo tím, že rozhodnutí nebylo vydáno, a ty, které mohou být přímo dotčeny jeho zrušením nebo vydáním podle návrhu výroku rozhodnutí soudu“*, které dále výslovně oznámily, že budou v řízení práva osob zúčastněných na řízení uplatňovat. Podle odstavce 4 téhož ustanovení soud usnesením vysloví, že ten, kdo se domáhá postavení osoby zúčastněné na řízení, a podmínky pro to nesplňuje, není osobou zúčastněnou na řízení.

[28] Žalobci označili za osobu zúčastněnou na řízení T. H. Městský soud jej usnesením z 23. 7. 2008, čj. 8 Ca 216/2008 - 39, vyrozuměl o probíhajícím soudním řízení, poučil jej o právech osoby zúčastněné na řízení a vyzval jej, aby se ve stanovené lhůtě vyjádřil, zda bude práva osoby zúčastněné uplatňovat. Na tuto výzvu reagovali oba stěžovatelé II prostřednictvím společného zástupce jedním podáním, v němž uvedli, že hodlají vykonávat práva osob zúčastněných na řízení. V později soudu předloženém vyjádření k žalobě stěžovatelé II mimo jiné uvedli, že zkoumaná ochranná známka *„je známkou produktů nabízených v rámci regionálního rozvoje turistiky Valašským Královstvím s. r. o.“*. Z databáze ochranných známek vedené žalovaným vyplynulo, že vlastník ochranné známky, T. H., uzavřel s Valašským královstvím s. r. o. k této známce licenční smlouvu. V případě úspěchu žaloby,

jejímž cílem bylo dosáhnout prohlášení ochranné známky za neplatnou, by tedy byli dotčeni ve svých právech oba stěžovatelé II, tedy jak vlastník, tak nabyvatel licence. S ohledem na výše citovaná ustanovení soudního řádu správního proto kasační soud dospěl k závěru, že městský soud postupoval správně, když jednal s oběma stěžovateli II jako s osobami zúčastněnými na řízení a oba byli rovněž oprávněni podat kasační stížnost.

[29] Kasační soud se dále zabýval aktivní procesní legitimací žalobců, konkrétně žalobce b). Žalobce b) poprvé aktivně vystoupil se svými nároky teprve podáním žaloby [společné s žalobcem a)]. Svou procesní legitimaci odůvodnil pouze tím, že *„žalobce č. 1 a žalobce č. 2 byli ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. žalobou napadeným rozhodnutím zkráceni na svých právech“*. Tvrzené dotčení na právech však nikterak blíže nevysvětlili. Navrhovatelem a jediným účastníkem správního řízení byl pouze žalobce a). Požadavek na prohlášení ochranné známky za neplatnou odůvodňoval tím, že zasahovala do autorských práv žalobce b), neboť právě on byl autorem díla „Valašské království“, resp. „Valašský král“. Z nevysvětleného důvodu však návrh podal žalobce a); důvod, proč tak učinil, lze z návrhu dovozovat pouze nepřímo z tvrzení, že žalobce b) jako autor díla využíval je nejen *„v rámci své všeobecně uznávané umělecké a lidské popularity“*, ale *„jako jediný majitel podnikatelského subjektu“*, tj. žalobce a), také *„k hospodářským účelům“*.

[30] Žalovaný se v obou rozhodnutích zabýval procesní legitimací k podání návrhu žalobce a) a přestože dospěl k závěru, že žalobci a) nepřísluší, návrhem se zabýval i věcně. Za nesprávný je nutno označit názor vyjádřený v rozhodnutí o rozkladu, totiž že bylo dostačující, pokud tvrzený autor dotčeného díla byl jednatelem a jediným společníkem žalobce a). Správná naopak byla úvaha vyjádřená v rozhodnutí prvostupňovém, tedy že je nutno rozlišovat autora, jako výhradně osobu fyzickou, a jinou osobu (tedy i právnickou), na kterou byla převedena část autorských práv smluvně, a která by byla oprávněna podat také návrh v tomto správním řízení.

[31] Žalobce a) v návrhu z 23. 11. 2005 definoval svůj nárok jako návrh na prohlášení ochranné známky za neplatnou s účinky *ex tunc* podle § 34 odst. 1, s přihlédnutím k § 7 odst. 1 písm. i) zákona o ochranných známkách.

[32] Podle § 34 odst. 1 *„návrh na zrušení ochranné známky nebo prohlášení ochranné známky za neplatnou se podává písemně a musí být odůvodněn a doložen důkazy. Považuje se za podaný až po zaplacení správního poplatku podle zvláštního právního předpisu.“*.

[33] Podle § 32 odst. 3 *„Úřad* (tj. žalovaný) *prohlásí ochrannou známku za neplatnou rovněž v řízení zahájeném na návrh osoby uvedené v § 7 a z důvodů v tomto ustanovení uvedených“*.

[34] Podle § 7 odst. 1 písm. i) zákona o ochranných známkách *„přihlašované označení se nezapíše do rejstříku na základě námitek proti zápisu ochranné známky do rejstříku podaných u Úřadu osobou, které náležejí práva k autorskému dílu, pokud autorské dílo může být užíváním přihlašovaného označení dotčeno“*.

[35] Z citovaných ustanovení, o která žalobce a) opíral svůj návrh, tedy vyplývá, že pouze osoba oprávněná z autorských práv je legitimována k podání návrhu. Aktivní legitimace, která je v nich popsána, má však povahu věcnou, to znamená, že pouze osoba takovými právy nadána může mít ve věci úspěch. Zkoumání, zda navrhovatel je autorem tvrzeného díla je tedy otázkou věcného posouzení, které nemůže předcházet samotnému řízení v rámci úvahy, zda se správní orgán bude návrhem vůbec zabývat. Žalovanému je třeba přisvědčit, že navrhovatel musí označit autorské dílo, jehož ochrany se domáhá, doložit, že mu náleží autorská práva k tomuto dílu (resp. jejich část odvozená od originálních práv autora smluvně), a musí tvrdit, že (a tedy také jak) může toto dílo být užíváním napadené ochranné známky dotčeno. Předmětem zkoumání správního orgánu je tedy, zda existuje dílo ve smyslu autorského zákona, zda k němu navrhovateli svědčí autorská práva a možné dotčení tohoto díla. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že některé z uvedených kritérií není splněno, návrh zamítne.

[36] V posuzovaném případě žalovaný zamítl návrh proto, že neexistovalo navrhovatelem tvrzené dílo, které by bylo chráněné autorskými právy. Otázka, komu by tato práva náležela, zda část z nich byla smluvně převedena na jinou osobu, resp. jak byl upraven autorem upraven jejich výkon, nebyla tedy v posuzované věci zkoumána, neboť chyběl samotný předmět těchto práv – dílo.

[37] Žalovaný tedy postupoval správně, pokud jako s účastníkem správního řízení jednal s žalobcem a), neboť byl osobou, která podala návrh na zahájení řízení, přičemž ke zkoumání jeho aktivní legitimace nebyl dán prostor z logiky věci. Žalobce a), jako neúspěšný navrhovatel v řízení před správním orgánem, mohl brojit proti rozhodnutí o jeho návrhu žalobou, neboť tvrdil, že jím byl dotčen na svých právech (otázka, zda mu příslušela práva k dílu, by soud mohl zkoumat rovněž jako problematiku věcné legitimace).

[38] Jiná situace však je u žalobce b), o němž žalobce a) tvrdil, že byl autorem díla, jehož ochrany se žalobce a) domáhal. Není zřejmé, co chtěl žalovaný v rozhodnutí o rozkladu vyjádřit tím, že *„pokud by návrh byl shledán oprávněným, bylo by možno nedostatek aktivní legitimace zhojit“*; tato úvaha nemá oporu v zákoně a nedává ani dobrý smysl. Pokud tím žalovaný naznačoval oprávněnost návrhu co do prokázání existence autorského díla a jeho dotčení, neměl ani tak vybočit z mantinelů správního řízení vytyčených zákonem o ochranných známkách v tom, že dle citovaného § 32 odst. 3 (ve spojení s § 7) se jednalo o řízení návrhové; nedostatek aktivní legitimace navrhovatele tedy nemohla být *„zhojena“* tím, že by žalovaný prohlásil ochrannou známku za neplatnou „z úřední povinnosti“, i kdyby dospěl k závěru o existenci a možném dotčení autorských práv (ovšem jiné osoby, než která

podala návrh, pokud by navrhovatel sám k podání takového návrhu nebyl oprávněn).

[39] Je nabíledni, že byl-li žalobce b) jediným společníkem žalobce a) a jeho jednatelem, který navíc osobně podepsal plnou moc zástupce žalobce a) (založenou ve správním spise), věděl o probíhajícím řízení a nic mu nebránilo aktivně se sám řízení účastnit. Žalovaný byl omezen mantinely vytyčenými návrhem, tj. důvodnost návrhu mohl posuzovat pouze ve vztahu k navrhovateli; nebyl sám povinen aktivně vyhledat údajného autora díla, oznámit mu zahájení řízení a jednat s ním jako s účastníkem řízení. Jestliže se žalobce b) sám neoznačil za navrhovatele a nedomáhal se prohlášení ochranné známky, kterou mohla být dotčena jeho autorská práva k dílu, za neplatnou, nemohl tuto svou pasivitu napravit teprve podáním žaloby.

[40] Podle § 65 s. ř. s. může sice podat žalobu tzv. opomenutý účastník řízení, tj. osoba, jež byla účastníkem správního řízení z hlediska materiálního, s níž však formálně správní orgán jako s účastníkem nejednal. To však není případ žalobce b), který po celou dobu správního řízení o něm věděl, nicméně se k podanému návrhu nepřipojil. Z tohoto důvodu pouhé tvrzení o dotčení na právech, navíc nikterak nezdůvodněné a opřené o pouhý odkaz na § 65 odst. 1, nemohlo založit žalobci b) procesní legitimaci k podání žaloby. Proto kasační soud zrušil rozsudek městského soudu i ohledně tohoto žalobce; o zásadních důvodech pro zrušení rozsudku celého viz v dalším textu odůvodnění. Protože pak městský soud měl žalobu ve vztahu k žalobci b) z naznačených důvodů odmítnout a neučinil tak, odmítl žalobu žalobce b) kasační soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s.

[41] Po vyjasnění okruhu účastníků řízení kasační soud přistoupil k posouzení kasačních námitek.

[42] Stěžovatelé I a II shodně namítli nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, neboť podle nich soud neodůvodnil výtku učiněnou žalovanému, že pominul některé námitky; kromě toho byla podle nich tato výtka neoprávněná.

[43] Stěžovatelům je nutno přisvědčit.

[44] Městský soud žalovanému vytkl, že se již v řízení v prvním stupni nezabýval (údajným) tvrzením žalobce a), že napadená ochranná známka neměla být vůbec zapsána na základě § 4 písm. g) zákona o ochranných známkách, neboť „*by mohla klamat veřejnost, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ výrobku nebo služby*“. Touto námitkou se podle městského soudu žalovaný nezabýval ani v rozhodnutí o rozkladu, ačkoliv žalobce a) namítal, že rozhodnutí v prvním stupni bylo nevyvážené ve prospěch majitele ochranné známky a „*znovu apeloval všeobecnou známostí fiktivního monarchistického státního útvaru „Valašské království*“...“. Stěžovatelům je nutno dát za pravdu, že z posledně citované výtky městského soudu vůči žalovanému není naprosto zřejmé, co soud považoval za rozkladové tvrzení a tedy ani o jakou námitku se podle něj jednalo; tato část odůvodnění nemá vnitřní myšlenkovou návaznost a ve svém celku nedává logický smysl, je tedy nepřezkoumatelná pro svou absolutní nesrozumitelnost. Z jejího

systematického zařazení lze jen usuzovat, že městský soud chtěl pouze vyjádřit, že ani v řízení o rozkladu žalovaný neposuzoval možnou klamavost ochranné známky. Jak bude níže vysvětleno, toto právní posouzení nebylo správné.

[45] Z návrhu z 23. 11. 2005, jež tvoří součást spisu, nelze vyčíst jiný důvod tvrzené neplatnosti ochranné známky, než ten, jímž se zabýval žalovaný, tj. možné dotčení autorských práv. Nejenže žalobce a), za něhož podal návrh patentový zástupce, u něhož je třeba očekávat vysokou míru profesionality a znalosti právních předpisů z oblasti práva duševního vlastnictví, formálně pojmenoval návrh a uvedl ustanovení zákona o ochranných známkách, o které jej opíral [§ 34 odst. 1 a § 7 odst. 1 písm. i)], ale i obsah celého návrhu směřoval k vyzdvihnutí autorství žalobce b) a dosažení přesvědčivosti tvrzení o existenci díla chráněného autorským zákonem a jeho dotčení ochrannou známkou.

[46] Dedukce městského soudu o dalším tvrzeném důvodu, proč ochranná známka neměla být zapsána, se tedy neopírala o obsah uvedeného návrhu. Stejně tak ani v rozkladu žalobce a) další důvod nezmínil, nekritizoval, že se žalovaný tímto důvodem nezabýval. Soud tedy nepřípustným způsobem zasáhl do správního řízení, v němž nebylo sporu o předmět řízení, a vnesl do něj problematiku zcela novou. Žalobce a), měl-li by na mysli ještě další důvod, byl povinen nést v souladu s § 34 odst. 1 zákona o ochranných známkách břemeno tvrzení a jasným a jednoznačným způsobem uvést, co namítá a z jakých důvodů. Žalovaný tak ve svém návrhu učinil, tj. jednoznačně namítl možné dotčení autorských práv k dílu ve smyslu § 7 odst. 1 písm. i) zákona o ochranných známkách. Pokud teprve v žalobě doplňoval nové důvody, nelze takovou žalobní námitku připustit, neboť o nich nebylo vedeno předcházející správní řízení.

[47] Pro úplnost je třeba doplnit, že možná klamavost ochranné známky představuje, a to podle zákona o ochranných známkách z roku 2003 i již zrušeného zákona z roku 1995 (účinného v době, kdy byla ochranná známka zapsána), důvod absolutní známkové nezpůsobilosti. Pojem klamavosti je nutno vykládat ve značně širokém pojetí, mezi důvody klamavosti a tedy i nepřípustnosti ochrannou známku zapsat, může příslušet i ten, že by mohl být vytvořen klamavý dojem, že výrobky a služby, které by byly chráněny ochrannou známkou, pocházejí od jiného výrobce, resp. poskytovatele, než tomu ve skutečnosti je, protože označení používané pro stejné či podobné výrobky či služby, již nabylo rozlišovací způsobilosti. Takové okolnosti však žalobce a) nenamítal: z městským soudem citovaného tvrzení o tom, že *„žalobce b) je držitel autorských práv k fantazijnímu označení „Valašské království“, jakož i k jeho odvozeným formám …“* a že *„napadené označení je laickou i komerční veřejností výlučně spojováno s jeho autorem Mgr. B. P., kterému jako jedinému přísluší toto označení užívat…“* vyplývá (stejně jako ze zbytku návrhu), že žalobce a) uvažoval pouze o oprávněnosti užívat sousloví „Valašské království“, a to z důvodu, že jeho autorství náleží žalobci b).

[48] Žalovanému tedy nelze vytýkat, že pominul důvod uváděný žalobcem a) (ani k tomu se vztahující námitku rozkladovou, neboť žádná taková nebyla

vznesena), ani že se tímto důvodem nezabýval z úřední povinnosti [podle § 32 odst. 1 ve spojení s § 4 písm. g)], neboť z obsahu návrhu nevyplynuly skutečnosti, které by zakládaly odůvodněnost takového postupu. Ze skutečností vyplývajících z obsahu spisu žalovaný zhodnotil, že neexistuje žádné spojení mezi žalobcem b) a souslovím Valašské království (resp. král), a to pro jeho obecnost, neboť „*každý se může běžně označit za panovníka jakéhokoliv smyšleného státního útvaru či jinou fiktivní postavu*“. Žalobce b) toliko ztvárnil uměleckým způsobem námět Valašského krále v televizním pořadu, resp. podílel se na scénáři tohoto pořadu. Tyto skutečnosti jej však neučinily jedinou osobou oprávněnou toto sousloví používat, a to jak při umělecké činnosti, tak k označování výrobků a služeb.

[49] Z výše uvedených důvodů kasační soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V dalším řízení bude soud vycházet výlučně z obsahu spisu, přičemž bude vázán názory vyjádřenými v tomto rozsudku. Nadále již nebude jednat se žalobcem b), vůči němuž bylo nutno žalobu odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 110 odst. 1 s. ř. s.).

IV.
Náklady řízení

[50] Městský soud rovněž v novém rozhodnutí rozhodne o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.) a ve vztahu k žalobci b) také o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 2 *in fine*).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. září 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu